

Sygnatura akt II Ca 490/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Łomnicka
Sędziowie:	SO Magdalena Meroń-Pomarańska SR (del.) Jarosław Tyrpa (sprawozdawca)
Protokolant:	Krystyna Zakowicz

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa H. U.

przeciwko Gminie L.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie

z dnia 14 listopada 2013 r., sygnatura akt I C 194/11/K

- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że datę „18 maja 2006 roku” zastępuje datą „23 lipca 2010 roku”, po punkcie I dodaje punkt II o treści: II. w pozostałej części powództwo oddala”, a dotychczasowym punktom II i III nadaje odpowiednio oznaczenie III i IV;
- zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 69 (sześćdziesiąt dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 7 maja 2014 roku

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy zasądził od strony pozwanej Gminy L. na rzecz powódki H. U. kwotę 2597,07 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 maja 2006 r. do dnia 30 września 2010 r. (pkt I) oraz kwotę 100 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II), nakazując pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie kwotę 990,96 zł (pkt III).

Sąd Rejonowy w oparciu o niekwestionowane dowody z dokumentów, zeznania świadków i opinie biegłego poczynił następujące ustalenia faktyczne. Uchwałą z dnia 26 czerwca 2003 r. Gmina L. uchwaliła regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Uzależniła możliwość korzystania przez mieszkańców z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej od dokonania opłaty przyłączeniowej. Regulamin ten był podstawą do ustalenia treści umów cywilnoprawnych zawieranych z właścicielami nieruchomości ubiegającymi się o przyłączenie do gminnej sieci wodociągowej. W toku postępowania administracyjnego doszło do stwierdzenia nieważności uchwały z uwagi na brak podstaw prawnych do obciążania mieszkańców opłatami za przyłączenie do sieci wodociągowej. Powódka w dniu 9 lutego 2006 r. zawarła ze stroną pozwaną umowę dotyczącą wykonania i przyłączenia kanalizacji do jej nieruchomości. W dniu 18 maja 2006 r. powódka wpłaciła na rzecz strony pozwanej kwotę 2587,07 zł tytułem opłaty przyłączeniowej, co było warunkiem przyłączenia do sieci kanalizacyjnej. Na posesji powódki brak jest studzienki kanalizacyjnej, która zlokalizowana została w sieci kanalizacyjnej biegnącej wzdłuż drogi gminnej. Powódka pismem z dnia 21 sierpnia 2010 r., doręczonym stronie pozwanej w dniu 22 lipca 2010 r., bezskutecznie wezwała ją do zwrotu kwoty 2597,07 zł.

Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w całości. Wskazał, że podpisana przez powódkę umowa przyłączeniowa została oparta o nieważne przepisy uchwały Rady Gminy. Przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę nie dają Radzie Gminy podstaw do pobierania opłaty przyłączeniowej. W wyniku stwierdzenia nieważności uchwały kreującej opłatę przyłączeniową, odpadła podstawa jej świadczenia w rozumieniu art. 410 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c. Strona pozwana nie mogła zatem nałożyć na powódkę obowiązku zapłaty kwoty 2597,07 zł.

Odsetki od zasądzonej kwoty Sąd Rejonowy zasądził zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wpłaty wskazanej kwoty na rachunek Gminy tj. 18 maja 2006 roku do dnia 30 września 2010 roku. Powódka na rozprawie w dniu 31 października 2013 r. domagała się odsetek od dnia zapłaty, jednak wobec braku zachowania formy pisemnej zgłoszonego żądania zmiana powództwa nie mogła odnieść skutku.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona pozwana Gmina L., zaskarżając go w punkcie I w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach. Zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 455 k.c. w zw. z art. 410 § 1 k.c. i art. 120 § 1 k.c. poprzez brak przyjęcia, że termin, od którego należy liczyć odsetki biegnie od dnia wezwania pozwanej do spełnienia świadczenia. Powołując się na ugruntowane stanowisko judykatury zarzuciła, że zobowiązanie do zwrotu nienależnego świadczenia ma charakter bezterminowy, zatem termin spełnienia przez dłużnika świadczenia w przypadku tych zobowiązań określa zatem art. 455 k.c. Sąd Rejonowy pominął, że pismem z dnia 22 lipca 2010 r. powódka wezwała stronę pozwaną do spełnienia świadczenia. Wobec powyższego odsetki winny być zasądzone najwcześniej od dnia następnego tj. 23 lipca 2010 r. Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie odsetek od dnia 23 lipca 2010 r. do dnia 30 września 2010 r., bądź uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, a także zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji i podtrzymała żądanie zasądzenia odsetek od dnia dokonania wpłaty wskazanej kwoty na rzecz strony pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona.

W judykaturze i piśmiennictwie zgodnie przyjmuje się, że zobowiązanie o zwrot nienależytego świadczenia należy do kategorii zobowiązań bezterminowych, w których dla ustalonego określenia terminu wykonania zobowiązania (spełnienia świadczenia) niezbędne jest wezwanie dłużnika przez wierzyciela określone w art. 455 k.c. (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 roku, II CSK 126/10, LEX nr 602678, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2004 roku, V CK 461/03, LEX nr 174217, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1976 r., III CRN 289/76, niepubl. oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1991 r., III CZP 2/91, OSNCP 1991, nr 7, poz. 93). Pogląd ten w całości podziela Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę. W konsekwencji słusznie zatem zarzuca apelacja, iż nieuprawnionym było zasądzenie odsetek od żądanej kwoty od dnia 18 maja 2006 roku (data spełnienia przez powódkę nienależnego świadczenia na rzecz strony pozwanej). Jak wykazał zebrany w sprawie materiał dowodowy (k.

8) powódka wezwała stronę pozwaną do spełnienia świadczenia w dniu 22 lipca 2010 roku. Strona pozwana pozostaje zatem w opóźnieniu od dnia następnego tj. od 23 lipca 2010 roku i od tej daty, zgodnie z powołanym orzecnictwem, należą jej się odsetki, nie zaś jak przyjął Sąd Rejonowy od dnia 18 maja 2006 roku.

W pozwie powódka domagała się zasądzenia odsetek od dnia 18 maja 2006 roku do dnia 30 września 2010 roku i o tak zgłoszonym roszczeniu orzekł Sąd pierwszej instancji. Sąd ten bowiem nie uznał za skutecznego rozszerzenia żądania zgłoszonego przez powódkę do protokołu rozprawy w dniu 31 października 2013 roku. Powódka z tym rozstrzygnięciem Sadu pierwszej instancji się zgodziła, w szczególności nie składając wniosku o uzupełnienie wyroku w zakresie tego żądania. Żądanie zasądzenia odsetek do dnia zapłaty powódka zgłosiła w toku postępowania odwoławczego (w odpowiedzi na apelację). Żądanie to nie mogło być skuteczne, bowiem zgodnie z art. 383 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Jednakże w razie zmiany okoliczności można żądać zamiast pierwotnego przedmiotu sporu jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenia powtarzające się można nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy. Żaden z wyjątków przewidzianych w zd. II tego przepisu nie zachodzi w niniejszej sprawie. Z tego względu zastosowanie znajduje zasada wyrażona w zdaniu I, co oznacza, że zgłoszone przez powódkę na obecnym etapie rozszerzenie żądania odsetkowego o okres do dnia zapłaty jest niedopuszczalne.

Biorąc powyższe pod rozwagę wyrok Sądu Rejonowego w zaskarżonej części podlegał zmianie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a na zasądzoną na rzecz strony pozwaną kwotę 69 zł złożyła się opłata od apelacji.